

## การเพาะเลี้ยงไก่ฟ้าหน้าเขียว

### Captive Breeding of Crested Fireback Pheasant

#### *Lophura ignita rufa*

กอบศักดิ์ สุวรรณรัตน์<sup>1</sup>

นักวิทยาศาสตร์ 6ว

#### Abstract

Captive Breeding of Crested Fireback Pheasants (*Lophura ignita rufa*) in Ton Nga Chang Wildlife Research Station were conducted from October 1996 to October 1998. Two pairs of Crested Fireback Pheasants, 5 and 3 years old respectively were observed. It was found that the breeding season was February to June. Egg colour varied from white to creamy buff. The five year old and three year old parents had an average egg size of 41.6 x 52.2 mm., 53.4 g. and 40.7 x 48.5 mm., 46.6 g., respectively, and at birth, average chick weight was 40.58 g., and 35.4 g. The incubation period was 25 days, and the birds become sexually mature in 2 years.

#### บทคัดย่อ

การวิจัยการเพาะเลี้ยงไก่ฟ้าหน้าเขียว ได้ดำเนินการระหว่างเดือนตุลาคม พ.ศ.2539 ถึงเดือนตุลาคม พ.ศ.2541 รวมระยะเวลา 2 ปี ที่สถานีวิจัยสัตว์ป่าโดนงาซ้าง จังหวัดสงขลา โดยใช้พ่อแม่พันธุ์ อายุ 5 ปี 1 คู่ และอายุ 3 ปี 1 คู่ รวมจำนวน 2 คู่ คู่ละ 1 กรง กรงเลี้ยงมีขนาด กว้างxยาวxสูง เท่ากับ 3x9x2 เมตร พบว่าไก่ฟ้าหน้าเขียวเริ่มผสมพันธุ์วางไข่ ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนมิถุนายน ไข่ของไก่ฟ้าหน้าเขียวมีสีผันแปรตั้งแต่สีขาวนวลถึงสีน้ำตาลอ่อน และมีจุดประสีขาวย พ่อแม่พันธุ์ อายุ 5 ปี และอายุ 3 ปี มีขนาดไข่เฉลี่ย 41.6 x 52.2 มิลลิเมตร, 40.7 x 48.5 มิลลิเมตร น้ำหนักเฉลี่ย 53.4 กรัม, 46.6 กรัม ลูกไก่มีน้ำหนักแรกเกิด เฉลี่ย 40.58 กรัม, 35.46 กรัม ตามลำดับ พ่อพันธุ์แม่พันธุ์ทั้ง 2 กรง วางไข่ครั้งละ 1 ฟอง มีระยะฟักไข่ 25 วัน ไก่ฟ้าหน้าเขียวโตถึงวัยเจริญพันธุ์เมื่อมีอายุเฉลี่ย 2 ปี

#### คำนำ

ไก่ฟ้าหน้าเขียวเป็นสัตว์ป่าชนิดหนึ่งที่หายากและใกล้จะสูญพันธุ์ ซึ่งมีการกระจายพันธุ์ในประเทศไทย ตั้งแต่ภาคตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งปัจจุบันได้ลดจำนวนลงเป็นอย่างมาก เนื่องจากการทำลายที่อยู่อาศัยและการลักลอบล่าสัตว์ป่า จึงมีความจำเป็นต้องดำเนินการเพาะเลี้ยงและขยายพันธุ์ ไก่ฟ้าหน้าเขียว เพื่อเพิ่มจำนวนประชากรของไก่ฟ้าหน้าเขียวแล้วนำกลับคืนสู่ป่าธรรมชาติ ในพื้นที่ ถิ่นที่อยู่อาศัยเดิมให้สามารถดำรงชีพ ต่อสู้กับศัตรู หากิน

<sup>1</sup> หัวหน้าสถานีวิจัยสัตว์ป่าโดนงาซ้าง (เดิม) หัวหน้าสถานีการเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าโดนงาซ้าง ส่วนวิจัยสัตว์ป่า สำนักวิชาการป่าไม้ กรมป่าไม้